

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
«30» _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«30» _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх
освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
«30» _____ 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової дисципліни**

з дисципліни «Техніка гравюри»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 02 Культура та мистецтво
спеціальність – 022 Дизайн
освітньо-професійна програма – «Графічний дизайн»

кафедра архітектури та дизайну

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	Лаб. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	3	6	30	30	-	4	3	82	150	6
Заочна	3	9	8	4	-	-	-	138	150	9

Робочу програму розробив викладач кафедри архітектури та дизайну
Цуп Андрій Володимирович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та дизайну,
протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри архітектури
та дизайну, д.архітектури., професор

Оксана ДЯЧОК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Дизайн» протокол
№ 1 від «30» серпня 2024 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
к.пед.н., ст..викл.

Ірина ЦІДИЛО

Гарант ОП «Графічний дизайн»
к.пед.н., ст.викл.

Ірина ЦІДИЛО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІКА ГРАВЮРИ»

1. Опис дисципліни «Техніка гравюри»

Дисципліна «Техніка гравюри»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 02 «Культура та мистецтво»	Статус дисципліни <i>вибіркова</i> Мова навчання <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 022 «Дизайн»	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 6</i> <i>Заочна – 6</i>
Кількість змістових модулів – 1	Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 82 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг –4 год. Індивідуальна робота : <i>Денна – 4</i>
Тижневих годин – 6 з них аудиторних –4		Вид підсумкового контролю – <i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Техніка гравюри»

2.1. Мета вивчення дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Техніка гравюри» є підготовка фахівця з високим рівнем майстерності на основі поступового засвоєння практичних і теоретичних основ образотворчої грамати, формування умінь та навичок у техніці гравюри, розвиток зорової пам'яті та уяви, що сприяє активному процесу естетичного сприймання навколишнього світу та відтворення у процесі самостійного рішення завдань художньої діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

1. Навчити здобувачів логічно осмислювати побачене, вміти визначити засоби вираження художнього значення, цілісно сприймати зображуваний об'єкт, вміти компоувати зображення на форматі, передавати вірний характер пропорційних співвідношень.

2. Ознайомити здобувачів з різноманітними принципами стилізації, формалізації та інтерпретації натурного зображення задля більшої виразності твору, загальною теорією композиції, що застосовується при зображенні різноманітних предметів і предметно-просторових ситуацій;

3. Навчити здобувачів методично правильно застосовувати, виконувати поставлені перед ними завдання розкрити сучасні підходи до художнього узагальнення форми.

3. Програма навчальної дисципліни «Техніка гравюри»

Змістовий модуль I.

Тема 1. Гравюра як різновид графічного мистецтва.

Тема 2. Історія гравюри.

- Походження гравюри. Ранні приклади в Японії та Китаї.
- Розвиток в Європі: епоха Відродження, бароко та модерн.
- Відомі гравери: Альберт Дюрер, Рембрандт, Гонзалес, Мане та ін.

Тема 3. Техніки гравюри.

- Ліногравюра: основи, матеріали, техніка виконання.
- Ксилографія: історія та методи.
- Окрома: як створюються багатошарові твори.
- Етчинг: техніка гравірування на метали.
- Силографія: друк на тканині та папері.

Тема 4. Техніки глибокого та високого друку. Офортні техніки :«травлений штрих», різцева гравюра, акватинту, лавіс, пунктир, олівцева манера, суха голка, м'який лак, меццо-тинто.

Тема 5. Сучасна гравюра. Особливості техніки. Сучасні практики в гравюрі.

- Використання сучасних технологій (цифрова гравюра).
- Взаємодія з іншими видами мистецтв: живопис, фотомистецтво.

Тема 6. Гравюра та культура.

- Вплив гравюри на популярну культуру.
- Соціальні та політичні аспекти графічного мистецтва.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Техніка гравюри» (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Лекції	Практ. заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контр. заходи
Тема 1. Гравюра як різновид графічного мистецтва.	5	5	15	4	4	Поточне оцінювання
Тема 2. Історія гравюри.	5	5	13			
Тема 3. Техніки гравюри.	5	5	13			
Тема 4. Техніки глибокого та високого друку.	5	5	15			
Тема 5. Сучасна гравюра.	5	5	13			
Тема 6. Гравюра та культура	5	5	13			
Разом	30	30	82	4	4	

(заочна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Лекції	Практ. заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контр. заходи
Тема 1. Гравюра як різновид графічного мистецтва.	2	1	34	-	-	не оцінювання
Тема 2. Історія гравюри.	2	1	34			

Тема 3. Техніки гравюри.	2	1	34			
Тема 4. Сучасна гравюра.	2	1	36			
Разом	8	4	138	-	-	

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Техніка гравюри»

(денна форма)

Практичне заняття № 1

Тема 1. Дослідження художників-граверів.

Мета: стимулювати розвиток творчого мислення, дозволяючи експериментувати з текстурами, формами та кольором.

Практичне завдання: провести дослідження про відомого художника-гравера, створити презентацію на основі його творчості та технік, а також підготувати свій ескіз гравюри в його стилі.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Вправи на оволодіння студентами навиками гравірування на лінолеумі, картоні та на сучасних матеріалах.

- Техніка гравірування чорних і білих штрихів
- Розтягнення тону
- Фактурні вправи
- Формат: за вибором студента
- Матеріали: лінолеум, картон

Практичне заняття № 3

Тема 3. Гравюра на картоні. Техніка глибокого друку.

Мета: стимулювати розвиток творчого мислення, дозволяючи експериментувати з кольорами, текстурами та формами. Реалізовувати спонтанні ідеї, оскільки процес нанесення є досить інтуїтивним і вільним.

Практичні завдання: створення унікальних і оригінальних композицій у техніці гравюри.

Практичне заняття № 4

Тема 4. Ліногравюра. Техніка низького друку.

Мета: стимулювати розвиток творчого мислення, дозволяючи експериментувати з кольорами, текстурами та формами. Реалізовувати спонтанні ідеї, оскільки процес нанесення є досить інтуїтивним і вільним.

Практичні завдання: створення унікальних і оригінальних композицій у техніці гравюри.

Практичне заняття № 5

Тема 2. Прикладна графіка (Книжковий знак - екслібрис).

Мета: стимулювати розвиток творчого мислення, дозволяючи експериментувати з кольорами, текстурами та формами. Реалізовувати спонтанні ідеї, оскільки процес нанесення є досить інтуїтивним і вільним.

Практичні завдання: створення унікальних і оригінальних композицій у техніці гравюри.

Практичне заняття № 6

Тема 6. Гравюра як форма відображення соціальних аспектів у графічному мистецтві.

Мета: реалізовувати спонтанні ідеї, оскільки процес нанесення є досить інтуїтивним і вільним.

Практичні завдання: розробити гравюру, що відображає особисті або суспільні переживання щодо актуальної соціальної проблеми сьогодення, та надати коротке пояснення до роботи.

6. Самостійна робота студента

Мета: стимулювати розвиток творчого мислення, дозволяючи експериментувати з кольорами, текстурами та формами. Формувати вміння розробляти якісні демонстраційні та презентаційні матеріали з практичних завдань курсу.

Завдання: створення унікальних і оригінальних композицій та презентаційних матеріалів.

Самостійна робота студентів є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Проведення самостійної роботи полягає у необхідності більш детальнішого розгляду тематики курсу з використанням рекомендованих матеріалів і виконанням практичних завдань.

Самостійна робота студентів із дисципліни «Техніка гравюри» передбачає:

- 1) виконання практичних завдань;
- 2) виконання творчих завдань.

Перелік завдань, винесених на самостійне вивчення:

№ п/п	Тематика
1.	Тема 1. Гравюра як різновид графічного мистецтва.
2.	Тема 2. Історія гравюри.
3.	Тема 3. Техніки гравюри.
4.	Тема 4. Техніки глибокого та високого друку.
5.	Тема 5. Сучасна гравюра.
6.	Тема 6. Гравюра та культура

Критерії оцінювання аналогічні до критеріїв оцінювання практичних завдань.

7. Тренінг з дисципліни «Техніка гравюри»

Презентація та обґрунтування концепції.

Основна мета тренінгу: формування уміння представлення виконаних практичних завдань курсу. Стимулювати розвиток творчого мислення, дозволяючи експериментувати з кольорами, текстурами та формами. Формувати уміння розробляти якісні демонстраційні та презентаційні матеріали з практичних завдань курсу.

Завдання тренінгу: створення унікальних і оригінальних композицій та презентаційних матеріалів. Презентація виконаних практичних завдань курсу.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Техніка гравюри» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне оцінювання виконаних практичних завдань;
- демонстраційна презентація, та обґрунтування концепції.
- залік.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Техніка гравюри» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичних завдань.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. 2. . Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичних завдань.		Створення демонстраційних та презентаційних матеріалів курсу	Творча робота

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання:

У процесі вивчення дисципліни «Техніка гравюри» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100 - бальною шкалою:

- поточне опитування;
- виконання модульної контрольної роботи;
- залік

Підсумковий бал за 100 - бальною шкалою з дисципліни визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Критерії:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	board art, планшет для закріплення паперу, папір, картон, фарби акрилові, олійні, клей ПВА (столярний), вологі серветки, паперові рушники.	1-6
2	board art, планшет для закріплення паперу, папір, картон, фарби акрилові, олійні, клей ПВА (столярний), лінолеум, вологі серветки, паперові рушники.	1-6
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1- 6

4	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-6
----------	---	-----

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Боголюбський Н. Я. Техніка офорта/Н.Я. Боголюбський, А. В. Чебикін. – К.: Вища школа, 1978. – 140с.
2. Владич Л. Василь Касяян/Л.Владич. – К.:мистецтво, 1977. – 247с.
3. В'юнник А.О. Екслібриси українських художників/А. О. В'юнник. - К.: Мистецтво, 1977. – 247с.
4. В'юнник А.О. Українська графіка ХІ – початку ХХ ст/ А. О. В'юнник. – К.: Мистецтво, 1994. – 328с.
5. Дорош А.Ю., Костюк С.П., Крушельницька Л.І. Іван Крушельницькій. Графіка: Альбом – каталог. – Львів, 2004. – 43с.
6. Кункіна Р.З., Сергій Конончук. Графіка/Р.З. Кункіна, Н. П. Францева,. – К.: Мистецтво, 1988. – 104с.
7. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття/О. Лагутенко. – К.: Грані-Т, 2006, - 240с.
8. Логвин. Г.Н. З глибин. Гравюри українських стародруків ХVІ – ХVІІІст/
9. Г.Н. Логвин. – К.:Дніпро, 1990. – 707с.
10. Степовик Д.В. Українська графіка ХVІ – ХVІІІ століть/Д.В. Степовик. – К.:Наукова думка. 1982. – 331с.
11. Турченко Ю.Я. Український естамп/Ю.Я. Турченко. – К.:Наукова думка, 1964. – 235с.
12. Хвостенко В.Є. Техніки авторського друку / В. Є. Хвостенко. - Харків:Колорит, 2004. – 82с.